

EU i ett tyskt vägskäl

I onsdags höll EU-kommissionens ordförande Barroso sitt årliga tal om tillståndet i unionen, enligt amerikansk modell. Precis som föregående år blev det en uppmaning till européerna att vara stolta men att kavla upp ärmarna och kämpa vidare. Han uppmanade till mod och att de som känner för Europa måste göra sig hörda.

Tyskland är nästa avgörande skådeplats för Europa. Söndagen den 22 september går landet till val till förbundsdagen, Tysklands riksdag. Då avgörs om Merkel kan regera vidare och om hon måste söka stöd hos nya samarbetspartners, något som skulle kunna leda till en ny inriktning för tysk EU-politik.

Den största utmanaren SPD, de tyska socialdemokraterna är landets mest EU-positiva parti. De måste hantera den växande skepticismen i de breda folklagren, men i partiprogrammet finns en tydlig progressiv viljeförklaring mot en starkare union. Det mest praktiska behovet av denna visar sig i dagens oförmåga att komma till rätta med den ekonomiska krisen. SPD menar att det bara är tillsammans som Europa kommer att ha något att säga till om på den globala arenan.

- Inte ens vi i Tyskland klarar oss på egen hand säger Thomas Vaupel, en av partiets EU-strateger.

Det saknas en tydlig plan. Den nuvarande regeringen har hanterat krisen utan strategi, steg för steg. SPD:s kanslerkandidat Peer Steinbrück talar om behovet av en "ny

Marshallplan" där de starkare länderna ska öka tillväxten i krisländerna, genom ekonomiskt stöd till investeringar.

EU har till exempel beslutat om att investera 6 miljarder för att minska ungdomsarbetslösheten, men detta anses inte tillräckligt. Investeringarna ska bland annat finansieras med den kommande skatten på finansiella transaktioner.

Ett tydligt krav är att bankunionen färdigställs, med det ideologiskt viktigaste inslaget att bankerna betalar sina egna rekonstruktioner och inte skattebetalarna, som idag. Man är skeptisk till dagens lösning med räddningsfonder, där ett krisland får hjälp mot motprestation. SPD förespråkar en gemensam ekonomisk regering, som ges demokratisk legitimitet av parlamentet.

Enligt partiets EU-strateger har dagens ekonomiska stöd överfokus på besparingar. Det krävs också investeringar. Schröders program från 90-talet som vände situationen för Tyskland nämns ofta, med dess reformer, som en förebild. Man glömmer dock att det också innehöll investeringar.

Ett av den sittande regeringens starkaste argument för en mer avvaktande hållning i hanteringen av eurokrisen är att tyska skattebetalares besparingar inte ska gå till länder som varit oansvariga. Man vill undvika en "skuldunion". SPD:s svar är att skuldunionen redan existerar. Den finns där genom räddningspaketet.

- Nu måste vi inse att det är så och hantera det, även om det kostar pengar, menar SPD.

SPD har haft inverkan på politiken under den senaste mandatperioden. I samband med genomröstandet av den nuvarande ekonomiska politiken i EU, har partiet krävt motprestationer, som den tidigare nämnda transaktionsskatten.

Tysklands valsystem är dynamiskt, och även om sittande CDU leder stort finns risken att de inte kan räkna med fortsatt stöd från samma småpartier. Då väntar kanske återigen en koalition med SPD, liknande perioden 2005-09, vilket kan leda till en förändring i tysk europapolitik.

Text och bild
Henrik Edmark

info@edmarkinformation.se

